

0.2.7. PETŐFI S. JÁNOS: A SZÖVEG MINT KOMPLEX JEL
Bevezetés a szemiotikai-textológiai szöveg szemléletbe
Akadémiai Kiadó, Budapest, 2004.

ELŐSZÓ (13).

BEVEZETÉS (17).

- I. A NYELVÉSZETI INDÍTTATÁSÚ SZEMIOTIKAI-SZÖVEGTANI KUTATÁS TEMATIKÁJÁRÓL ÁLTALÁBAN
 1. A SZÖVEG FOGALMÁNAK, VALAMINT MEGFORMÁLTSÁGÁNAK ÉRTELMEZÉSE
 - 1.1. A szövegfogalom értelmezése (27).
 - 1.2. A szöveg mint komplex jel alkotóelemeinek és megformáltságának értelmezése. (Példaszövegek: Carroll, L., *Alice Csodországban* és *Alice Tükörországban*) (30).
 - 1.2.1. Vehikulum: a szöveg fizikai manifesztációja (fizikai teste) (31).
 - 1.2.2. Formáció: a vehikulumhoz rendelhető formai architektonika (32).
 - 1.2.2.1. *Figura*: a vehikulum *mint fizikai*-szemiotikai tárgy formai architektonikája (33).
 - 1.2.2.2. *Notáció*: a vehikulum *mint nyelvi*-szemiotikai tárgy formai architektonikája (35).
 - 1.2.3. *Sensus*: a vehikulumhoz rendelhető szemantikai architektonika (40).
 - 1.2.3.1. *Sensus_L*: a vehikulum *nyelvspecifikus* szemantikai architektonikája (41).
 - 1.2.3.2. *Sensus_R*: a vehikulum *relátumspecifikus* szemantikai architektonikája (51).
 - 1.2.4. Relátum: az a vehikulumhoz rendelhető 'világdarab', amelyre az interpretátor feltevése szerint a vehikulum utal (56).
 - 1.3. Szövegfeldolgozás – szövegtani kutatás (58).
 - 1.3.1. A szövegfeldolgozás néhány aspektusa (58).
 - 1.3.2. A szövegtani kutatás néhány módszertani kérdése (60).
 - 1.4. A szöveg mint sokoldalú kutatási objektum. A szövegtan mint integratív diszciplína (62).
 - 1.5. Irodalomjegyzék (Tematikus szakirodalmi tájékoztató) (64).
- II. A SZEMIOTIKAI TEXTOLÓGIA DISZCIPLINAKÖRNYEZETE, ALKOTÓELEMEI ÉS A MULTIMEDIALITÁS ASPEKTUSAI
 2. A SZÖVEGTANI KUTATÁS DISZCIPLINAKÖRNYEZETE (Szemiotikai textológia – Retorika – *Studium generale*)
 - 2.1. A szövegtani kutatás diszciplínakörnyezetének struktúrája (73).
 - 2.2. A szemiotikai textológia diszciplínakörnyezete (77).
 - 2.3. A retorika diszciplínakörnyezete (78).
 - 2.4. Quintilianus *retorikája* diszciplínakörnyezetének néhány aspektusa (79).
 - 2.5. A szemiotikai-textológiai és a retorikai kutatás soron következő feladatai (81).
 - 2.6. A szemiotikai textológia, a retorika és egy *studium generale* kapcsolata (82).
 7. Irodalomjegyzék (85).
 3. A SZEMIOTIKAI TEXTOLÓGIA JELLEMZŐ JEGYEI, ALKOTÓELEMEI ÉS A NYELVÉSZETI KUTATÁS
 - 3.1. A szövegtani kutatásról általában. Bevezető megjegyzések (86).
 - 3.2. A szemiotikai textológia jellemző jegyei és alkotóelemei (87).
 - 3.2.0. Az általános jellemző jegyek (87).
 - 3.2.1. A kommunikációs helyzet (88).
 - 3.2.2. A szöveg mint komplex jel (90).
 - 3.2.3. Az interpretációtípusok (93).
 - 3.2.4. A szövegarchitektonikák organizációformái (97).
 - 3.2.4.1. Textuális és inferenciális organizáció (97).
 - 3.2.4.2. Referenciális / korreferenciális nominális és predikatív organizáció (98).
 - 3.2.4.3. A vertikális kompozíciós organizáció aspektusai (98).
 - 3.2.4.4. A horizontális kompozíciós organizáció aspektusai (102).
 - 3.2.5. A szöveg értelmi, referenciális és kommuni-

- katív jelentése (103). 3.2.6. Az értelmező interpretáció végrehajtásakor alkalmazott bázisok (104). 3.2.7. Az értelmező interpretációt előkészítő (preparatív) gyakorlatok típusai (107). 3.2.8. Az értelmező interpretáció explicit reprezentálására szolgáló kanonikus rendszerek (111). 3.3. Megjegyzések a szövegteni és a nyelvészeti kutatás módszertanának kapcsolatához (112). 3.3.0. Általános megjegyzések (112). 3.3.1. A természetes nyelvekre vonatkozó nyelvészeti kutatás öt nyitott kérdése (113). 3.3.2. Rendszermondat – szövegmondat. Terminológiai megjegyzések (115). 3.3.3. A rendszermondatok és a szövegmondatok elemzése (116). 3.4. Befejező megjegyzések (118).
4. A MULTIMEDIÁLIS SZÖVEGEK SZEMIOTIKAI-TEXTOLÓGIAI MEGKÖZELÍTÉSE
- 4.1. Bevezető megjegyzések (120). 4.2. A médium szemiotikai-textológiai fogalma és típusai (120). 4.3. A multimediális kommunikátum és a multimediális szöveg fogalma (121). 4.4. A multimediális kommunikátumok típusai (122). 4.4.1. Általános médiumtipológiai megfontolások (122). 4.4.2. A viszonylag egyszerű vehikulumú multimediális szövegek típusai és az egyes típusokhoz tartozó szövegek szemiotikai-textológiai megközelítése (124). 4.4.3. Kizárólag lexikai és prozódiai összetevőből felépített multimediális szövegek (124). 4.4.4. Kizárólag verbális és képi összetevőből felépített *statikus* multimediális szövegek (125). 4.4.5. Kizárólag verbális és zenei összetevőből felépített multimediális szövegek (134). 4.5. Befejező megjegyzések (144). 4.6. Irodalomjegyzék (145).
- III. SZÖVEGEK MEGFORMÁLTSÁGÁNAK SZEMIOTIKAI-TEXTOLÓGIAI MEGKÖZELÍTÉSE
5. ÖRKÉNY ISTVÁN *GONDOLATOK A PINCÉBEN*. SZEMIOTIKAI-TEXTOLÓGIAI ELEMZÉS
- 5.1. Bevezető megjegyzések (149). 5.2. Örkény István műve [=T1.vb] szemiotikai-textológiai megközelítése (150). 5.2.1. A mű [=T1.vb] szövegszerkezete (150). 5.2.1.1. A T1.vb fizikai teste (*vehikulum* [=Ve]) (150). 5.2.1.2. A T1.vb vehikulumához rendelhető mentális kép (*vehikulum-imágó* [=VeIm]) (150). 5.2.1.3. A T1.vb vehikulumához rendelhető formai felépítés (*formáció* [=Fo]) (151). 5.2.1.4. A T1.vb vehikulumához rendelhető nyelvi-szemantikai felépítés (*sensus* [=Se]) (154). 5.2.1.5. A T1.vb-hez rendelhető világdarab mentális képe (*relátum-imágó* [=ReIm]) (157). 5.2.1.5.1. A T1.vb nominális korreferenciális organizációja (157). 5.2.1.5.2. A T1.vb / ReIm vertikális kompozíciós organizációja (160). 5.2.1.5.3. A T1.vb / ReIm horizontális kompozíciós organizációja (164). 5.2.1.6. A T1.vb-hez rendelhető világdarab (*relátum* [=Re]) (167). 5.2.2. A mű [=T1.vb] első fokú értelmi, referenciális és kommunikatív jelentése (167). 5.2.3. A mű [=T1.vb] egy lehetséges másodfokú jelentése (169). 5.3. Befejező megjegyzések (171). 5.4. Irodalomjegyzék (171).
6. WILHELM BUSCH *DER ZU WACHSAME HUND* [= A TÚL ÉBER KUTYA]. SZEMIOTIKAI-TEXTOLÓGIAI ELEMZÉS
- 6.1. Bevezető megjegyzések (172). 6.2. Wilhelm Busch műve [=T2.vb+K] verbális összetevőjének [=T2.vb'/T2.vb] szemiotikai-textológiai megközelítése (174). 6.2.1. Wilhelm Busch műve verbális összetevőjének [=T2.vb'] szövegszerkezete (174). 6.2.2. Wilhelm Busch műve verbális összetevőjének [=T2.vb'] első fokú értelmi, referenciális és kommunikatív jelentése (185). 6.3. Wilhelm Busch műve [=T2.vb+K] képi összetevőjének [=T2.+K] szemiotikai-textológiai megközelítése

(187). 6.3.1. Wilhelm Busch műve képi összetevőjének [=T2.+K] szövegszerkezete (187). 6.3.2. Wilhelm Busch műve képi összetevőjének [=T2.+K] első fokú értelmi, referenciális és kommunikatív jelentése (202). 6.4. Wilhelm Busch két mediális összetevőből létrehozott multimediális művének [=T2.vb+K] szemiotikai-textológiai megközelítése (203). 6.4.1. A multimediális mű [=T2.vb+K] szövegszerkezete (204). 6.4.2. A multimediális mű [=T2.vb+K] első fokú értelmi, referenciális és kommunikatív jelentése (220). 6.5. Befejező megjegyzések (220).

7. WEÖRES SÁNDOR – KODÁLY ZOLTÁN: *ÖREGEK*. SZEMIOTIKAI – TEXTOLÓGIAI ELEMZÉS

7.1. Bevezető megjegyzések (222). 7.2. Weöres Sándor *Öreg*ek című versének [=T3.vb] szemiotikai-textológiai megközelítése (224). 7.2.1. Weöres versének [=T3.vb] szövegszerkezete (224). 7.2.2. Weöres versének [=T3.vb] első fokú értelmi, referenciális és kommunikatív jelentése (245). 7.3. Kodály Zoltán Weöres Sándor *Öreg*ek című verséhez írt kórusműve [=T3.vb-D] dallamösszetevője szoprán szólamának [=T3.-D[S]] szemiotikai-textológiai megközelítése (247). 7.3.1. Az *Öreg*ekhez írt Kodály-kórusmű dallamösszetevője szoprán szólamának [=T3.-D[S]] szövegszerkezete (247). 7.3.2. Az *Öreg*ekhez írt Kodály-kórusmű dallamösszetevője szoprán szólamának [=T3.-D[S]] 'jelentésrétegei' (273). 7.4. Kodály Zoltán két mediális összetevőből létrehozott *Öreg*ek című kórusműve szoprán szólamának [=T3.-D[S]] szemiotikai-textológiai megközelítése (274). 7.4.1. A Kodály-kórusmű szoprán szólamának [=T3.-D[S]] szövegszerkezete (274). 7.4.2. A Kodály-kórusmű [=T3.vb-D] első fokú, dominánsan <értelmi, referenciális és kommunikatív> jelentése (286). 7.5. Befejező megjegyzések (286).

UTÓSZÓ (288).

FÜGGELÉK. BIBLIOGRÁFIAI TÁJÉKOZTATÓ (293). SZAKKIFEJZÉS-MUTATÓ (300).

1. Szöveg és zene

1.1. BIBLIOGRÁFIÁK

1.1.1. Bibliográfia a zeneművek elemzéséhez (PETŐFI S. JÁNOS)

ABBRI, Ferdinando – MATASSI, Elio (a cura di)

2000 *Metodologia delle scienze sociali – Musica e filosofia*, Quaderni interdisciplinari 3, Pellegrini, Cosenza.

ADORNO, Theodor W.

1949 *Philosophie der neuen Musik*, Mohr, Tübingen; trad. it. di Manzoni, Giacomo, *Filosofia della musica moderna*, Einaudi, Torino 1959.

1962 *Einleitung in die Musiksoziologie – Zwölf theoretische Vorlesungen*, Suhrkamp, Frankfurt am Main; trad. it. di Manzoni, Giacomo, *Introduzione alla sociologia della musica*, Einaudi, Torino 1971.